

Sygn. akt III CO 149/22

POSTANOWIENIE

Dnia 31 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa Ł. P.
przeciwko O.P.
o rozwód,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 31 stycznia 2022 r.,
na skutek przedstawienia przez Sąd Okręgowy w K.
akt o sygn. XVIII C (...),
w celu oznaczenia sądu właściwego do rozpoznania sprawy,

**odmawia oznaczenia sądu właściwego do rozpoznania
sprawy.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 25 listopada 2021 r. Sąd Okręgowy w K. przedstawił Sądowi Najwyższemu akta sprawy z powództwa Ł. P. przeciwko O.P. o rozwód wskazując, że zachodzą podstawy do wyznaczenia sądu właściwego na podstawie art. 45 k.p.c. Sąd Okręgowy stwierdził, że żadna ze stron zainicjowanego postępowania sądowego nie posiada miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a zatem – adekwatnie do wskazań wynikających z art. 45 k.p.c. – zachodzi konieczność wyznaczenia sądu właściwego miejscowo przez Sąd Najwyższy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 45 k.p.c. wynika, że Sąd Najwyższy dokonuje oznaczenia sądu, przed którym należy wytoczyć powództwo, jeżeli na podstawie okoliczności sprawy nie można ustalić właściwości miejscowej.

Zgodnie z art. 41 k.p.c. powództwo ze stosunku małżeństwa wytacza się wyłącznie przed sądem, w którego okręgu małżonkowie mieli ostatnie wspólne miejsce zamieszkania, jeżeli choć jedno z nich w tym okręgu ma jeszcze miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu. Przy czym z braku takiej podstawy wyłącznie właściwy jest sąd zamieszkania strony pozwanej, a jeżeli i takiej podstawy nie ma sąd miejsca zamieszkania powoda. W konsekwencji dopiero w razie stwierdzenia, że żadna ze stron nie przebywa z zamiarem stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 25 k.c.) lub poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej ma miejsce zwykłego pobytu uzasadnione będzie oznaczenie przez Sąd Najwyższy, w trybie określonym przez art. 45 k.p.c., sądu, przed którym należy wytoczyć powództwo.

W pozwie z dnia 18 października 2021 r. wprowadzie zaznaczono, że jedyne wspólne miejsce zamieszkania stron znajdowało się na terytorium Wielkiej Brytanii, ale jednocześnie zawarto informację, że pozwana O.P. w styczniu 2021 r. wróciła do kraju i podjęła zatrudnienie, co może świadczyć, iż jej obecne miejsce

zamieszkania znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (k. 5). Jednocześnie w odpowiedzi na pozew pozwana stosownie do wymagań określonych przez art. 126 § 2 pkt 1 k.p.c. wprost wskazała miejsce swojego zamieszkania, które znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej: miasto S., przy ul. (...) (k. 8).

Wobec powyższych informacji (wprost wynikających z treści pism procesowych wniesionych w sprawie przez obie strony postępowania) za nieuprawnione należało uznać stanowisko Sądu Okręgowego wyartykułowane w postanowieniu z dnia 25 listopada 2021 r., że żadna ze stron nie ma miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, co wyklucza ustalenie właściwości miejscowej sądu z powołaniem się na kryteria z art. 41 k.p.c.

W tym stanie rzeczy wniosek o znaczenie sądu właściwego przez Sąd Najwyższy w trybie art. 45 k.p.c. podlega oddaleniu jako bezzasadny, o czym orzeczono w sentencji postanowienia.